

<https://li01.tci-thaijo.org/index.php/pajrmu/index>

บทความวิจัย

การประเมินมูลค่าเศรษฐกิจปทุมชนเฉลิมพระเกียรติบ้านควนยุง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มนลธิ ศรีเปารยะ เพ็ญพงษ์* และ ดาริน รุ่งกลิ่น

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84100

ข้อมูลบทความ

Article history

รับ: 11 ตุลาคม 2565

แก้ไข: 19 ธันวาคม 2565

ตอบรับการตีพิมพ์: 23 ธันวาคม 2565

ตีพิมพ์ออนไลน์: 27 ธันวาคม 2565

คำสำคัญ

ปทุมชน

ประเมินมูลค่า

เศรษฐกิจ

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปการใช้ประโยชน์ทรัพยากรของปทุมชน เพื่อประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจและศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อความเต็มใจจ่ายของปทุมชนเฉลิมพระเกียรติบ้านควนยุง ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยได้จากการสัมภาษณ์ประชาชนที่อาศัยในครัวเรือนหมู่ 4 บ้านควนยุง โดยใช้แบบสอบถามที่มีขนาดตัวอย่างจำนวน 280 ราย สถิติที่ใช้เพื่อการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ การถดถอยโลจิสติก และแบบจำลองความเต็มใจจ่ายโดยวิธีสมมติเหตุการณ์ ผลการศึกษา ครัวเรือนใช้ประโยชน์จากปทุมชนเฉลิมพระเกียรติบ้านควนยุง ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัด สุราษฎร์ธานี พืชอาหารป่า ร้อยละ 36.99 วัตถุประสงค์ใช้ประโยชน์ในการบริโภคของปทุมชนอย่างเดียว ร้อยละ 66.43 ผลผลิตที่สร้างรายได้ คือ หน่อไม้ (*Bambusa vulgaris*) เห็ดโคน (*Termitomyces fuliginosus* Heim) เห็ดเสม็ด (*Boletus greiseipurpureus* Corner) เห็ดขอนขาว (*Lentinus squarrosulus* Mont.) ผักเหลียง (*Gnetum gnemon* var. *tenerum*) ผักกูด (*Diplazium esculentum*) และน้ำผึ้ง (Honey) มูลค่าทางเศรษฐกิจปทุมชนเฉลิมพระเกียรติบ้านควนยุง พบว่า มูลค่าเฉลี่ยทางตรงเฉลี่ยเท่ากับ 4,171.39 บาทต่อครัวเรือนต่อปี มูลค่าเฉลี่ยทางอ้อมเท่ากับ 884.16 บาทต่อครัวเรือนต่อปี และมูลค่าเศรษฐกิจปทุมชนเฉลิมพระเกียรติบ้านควนยุง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เท่ากับ 5,055.55 บาทต่อครัวเรือนต่อปี ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อความเต็มใจจ่าย คือ เพศ และความรู้ในการอนุรักษ์ปทุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทนำ

ทรัพยากรป่าไม้เป็นระบบนิเวศที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีพของมนุษย์รวมถึงสัตว์ และสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ เพราะเป็นแหล่งอำนวยความสะดวกทั้งทางอ้อมและทางตรง ป่าไม้มีความสำคัญต่อมนุษย์ เป็นแหล่งในการผลิตอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย รวมถึงยารักษาโรค ซึ่งเป็นปัจจัยสำหรับการดำรงชีวิต (Pattaratuma, 2007) ป่าไม้เป็นที่อยู่ให้สัตว์ป่าได้พึ่งพิง เป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำ เป็นแหล่งของอินทรีย์สารและแร่ธาตุที่สำคัญของสิ่งมีชีวิตเป็นระบบนิเวศที่รวบรวมความหลากหลายทางชีวภาพ แต่ทั้งนี้พบว่าในประเทศไทยมีการใช้ทรัพยากรป่าไม้ทำให้เกิดปัญหามากมาย จนนำมาสู่ผลกระทบตอป่าไม้ ระบบนิเวศและความเสื่อมโทรมของผืนป่าอย่างมาก

ประเทศไทยได้มีการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างต่อเนื่องผ่านแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ ฉบับที่ 1 (2504 - 2509) จนถึงปัจจุบันอยู่ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2565) การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติทั้งสิ้น ทั้งนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ได้เน้นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ ป่าไม้ เพื่อสร้างสมดุลทางธรรมชาติ มีการปกป้องและฟื้นฟูป่าไม้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่าง

เป็นรูปธรรม มีการส่งเสริมการจัดการปทุมชน สนับสนุนกฎหมายเกี่ยวกับปทุมชน (Office of the National Economic and Social Development Board, 2016) นอกจากนี้มีบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติปทุมชน โดยมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยรับรอง ทั้งนี้เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับปทุมชนเป็นป่านอกเขตป่านุรักษ์หรือพื้นที่อื่นของรัฐนอกเขตป่านุรักษ์ที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งเป็นปทุมชน โดยชุมชนร่วมกับรัฐในการอนุรักษ์ ป่าไม้ จัดการ บำรุงรักษาตลอดจนใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพในปทุมชนอย่างสมดุลและยั่งยืน (Royal Thai Government Gazette, 2019)

จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีปทุมชนที่ได้รับการรับรองจากกรมป่าไม้ในหลายพื้นที่ หนึ่งในนั้นคือ ปทุมชนเฉลิมพระเกียรติบ้านควนยุง หมู่ที่ 4 ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเนื้อที่ 52 ไร่ (Wipada, 2014) ภายในปทุมชนมีพืชพันธุ์ไม้ต่าง ๆ มากมาย ทั้งพันธุ์ไม้พื้นถิ่นและ พืชสมุนไพร ซึ่งพันธุ์ไม้ที่พบมีทั้งไม้หายากและไม้ป่าแห่งนี้ถือเป็นแหล่งผลิตและกักเก็บน้ำที่สำคัญของชุมชน เพราะน้ำจากป่าได้ไหลลงสู่สระน้ำขนาดใหญ่ของหมู่บ้านจากความสมบูรณ์ของผืนป่า ทำให้คนในชุมชน ได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันทั้งทางตรงและอ้อม โดยการอุปโภค บริโภค ปทุมชนบ้านควนยุงยังเป็นแหล่งเรียนรู้ที่

*Corresponding author

E-mail address: ma_mai1234@hotmail.com (M. Sriporaya Penpong)

Online print: 27 December 2022 Copyright © 2022. This is an open access article, production, and hosting by Faculty of Agricultural Technology, Rajabhat Maha Sarakham University. <https://doi.org/10.14456/paj.2022.32>

สำคัญให้เยาวชน ผู้สนใจทั้งในและนอกชุมชนได้มาศึกษาเรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้วยเป็นพื้นที่ป่าใกล้เมือง ทำให้คนกลุ่มต่าง ๆ และหน่วยงานมีความสนใจจะใช้พื้นที่ป่าเพื่อสร้างประโยชน์ทั้งส่วนรวมและส่วนตน (Khun Thale Subdistrict Municipality, 2017) จากทรัพยากรของป่าชุมชนดังกล่าวที่สร้างประโยชน์ให้กับชุมชนจึงเป็นที่มาว่าควรที่จะมีการอนุรักษ์ป่าชุมชนนี้ให้คงอยู่ถึงลูกหลานได้ แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์นั้นได้นักเศรษฐศาสตร์ให้ความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้ โดยนิยามมูลค่าที่สะท้อนถึงความพอใจของประชาชนที่เกิดจากการใช้ประโยชน์ และไม่ได้ใช้ประโยชน์ของผืนป่า (Boonthida, 2010) ทั้งนี้มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ ประกอบด้วย มูลค่าที่เกิดจากการใช้ จำแนกเป็น การใช้ทางตรง เช่น มูลค่าจากอาหาร จากป่า ฟืน ไม้ใช้สอย แหล่งท่องเที่ยว รวมถึงจากการใช้ทางอ้อม เช่น มูลค่าจากการเป็นแหล่งป้องกันน้ำท่วม แหล่งสะสมคาร์บอน และมูลค่าเพื่อจะใช้ เช่น มูลค่าจากความหลากหลายของพันธุ์พืชและสัตว์ ส่วนมูลค่าที่เกิดจากการไม่ได้ใช้ จำแนกเป็น มูลค่าเพื่อลูกหลาน เพื่อเก็บไว้ให้ลูกหลานและมูลค่าที่เกิดจากการคงอยู่ เนื่องจากมีความสำคัญในระบบนิเวศ ในอดีตประเทศไทยได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินมูลค่าป่าชุมชน เช่น Dethkhum (2016) ได้ประเมินมูลค่าของป่าชุมชน บ้านนาออก อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน โดยใช้วิธีประเมินทางตรงด้วยวิธีการตลาดและทางอ้อม (ค่าความเต็มใจจะจ่าย) โดยได้มูลค่าของป่าจากการใช้ประโยชน์เท่ากับ 2,318,48 บาทต่อครัวเรือนต่อปี Noinarai et al. (2020) ประเมินมูลค่าการใช้ประโยชน์พื้นที่อุทยานแห่งชาติภูแลนคา จังหวัดชัยภูมิ ใช้วิธีประเมินราคาตลาด โดยมีมูลค่า 183,593,362 บาทต่อปี Noiprom et al. (2019) ประเมินมูลค่าป่าชุมชนดงสามขา มูลค่าทางตรง (จากการขายของป่า) จำนวน 7,782,817.92 บาท และมูลค่าทางอ้อม (การใช้น้ำเพื่อการผลิตสินค้าเกษตรอื่น ๆ) จำนวน 538,290.09 บาท ดังนั้นในงานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของป่าชุมชน โดยใช้แนวคิดเศรษฐศาสตร์เพื่อประเมินมูลค่าโดยจำแนกเป็นมูลค่าการใช้ทางตรงจากการใช้ประโยชน์จากผืนป่า เช่น ของป่า ฟืน ทั้งในรูปแบบการนำมาจำหน่ายและการบริโภค ประเมินมูลค่าทางอ้อมเพื่อการคงอยู่ของป่าชุมชน (ด้วยวิธีการประเมินค่าความเต็มใจจะจ่าย) และศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อค่าความเต็มใจจ่ายเพื่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนเฉลิมพระเกียรติบ้านควนยุง ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อให้ทราบถึงมูลค่าที่เป็นตัวเงิน สร้างความอนุรักษ์หวงแหนผืนป่าดังกล่าวให้เกิดความยั่งยืน

อุปกรณ์และวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ครัวเรือนหมู่ที่ 4 บ้านควนยุง ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 768 ครัวเรือน (Khun Thale Subdistrict Municipality, 2017) และคำนวณกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของทาร์ยามาเน (Yamane, 1976) จากการคำนวณ 263.01 ราย ทั้งนี้เนื่องจากมีการใช้เทคนิค CVM ต้องใช้กลุ่มของแบบสอบถาม 4 กลุ่มตามคำถามปลายปิด (ค่าความน่าจะเป็น) จึงใช้ตัวอย่างจำนวน 280 ครัวเรือน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติ คือ เป็นสมาชิกในครัวเรือนหมู่ที่ 4 บ้านควนยุง ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเป็นผู้ที่ยินดีตอบ

แบบสอบถามและให้สัมภาษณ์ข้อมูลจนเสร็จสิ้นกระบวนการสอบถามเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยใช้รูปแบบในการรวบรวมข้อมูลภาคสนามผ่านการใช้แบบสอบถาม โดยแบบสอบถามเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของครัวเรือนจากป่าชุมชน ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับป่าชุมชน ข้อมูลประเมินมูลค่าทางตรงจากทรัพยากรของป่าชุมชน คือ มูลค่าของการใช้ประโยชน์ของครัวเรือนจากผลผลิตจากป่าชุมชน และ ข้อมูลประเมินมูลค่าทางอ้อมโดยใช้สถานการณ์สมมติ รูปแบบคำถามปลายปิดขั้นเดียว (Close-ended single bounded) โดยมีสถานการณ์สมมติ คือ การรับทราบปัญหาหรือความเสื่อมโทรมของทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่และหากมีการจ่ายเงินเพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูเพื่อยังคงมีผืนป่าชุมชนคงไว้

การจัดกระทำและการวิเคราะห์

การประเมินมูลค่าเศรษฐศาสตร์ป่าชุมชนเฉลิมพระเกียรติบ้านควนยุง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ใช้แนวคิดต้นทุนเศรษฐศาสตร์ในการประเมินมูลค่า จำแนกเป็น ต้นทุนทางตรงและต้นทุนทางอ้อม ทั้งนี้ ต้นทุนทางตรงเฉลี่ยและต้นทุนทางอ้อมเฉลี่ย ซึ่งมีรายละเอียดในการวิเคราะห์ ดังนี้

ต้นทุนทางตรงเฉลี่ย การวิเคราะห์ผลประโยชน์ผลผลิตจากการใช้พื้นที่ป่าชุมชน จากการบริโภค จากการค้า คิดเป็นมูลค่าของผลผลิตจากป่าชุมชนเป็นค่าเฉลี่ย

ต้นทุนทางอ้อมเฉลี่ย ใช้วิธีการประเมินค่าโดยการสัมภาษณ์โดยตรง (Contingent valuation method หรือ CVM) เพื่อประเมินมูลค่าในการอนุรักษ์และคงอยู่ของป่าชุมชน โดยการถามบุคคลด้วยคำถามที่ทำให้บุคคลบอกระดับมูลค่าที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม โดยการสร้างสถานการณ์สมมติเพื่อเป็นข้อมูลเกี่ยวกับป่าชุมชนที่ต้องการประเมินมูลค่า โดยใช้คำถามเพื่อถามค่าความยินดีจะจ่ายหรือไม่ และจ่ายแล้วจะนำเงินเหล่านั้นไปใช้ประโยชน์ด้วยวิธีอย่างไร และสิ่งสำคัญ คือ ผู้ตอบแบบสอบถามควรคำนึงถึงข้อจำกัดของรายได้ อนึ่งในงานวิจัยนี้ได้นำข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม ที่เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับเพศ อายุ อาชีพ รายได้ ความรู้มาใช้ในการวิเคราะห์ค่าความเต็มใจจะจ่าย รวมถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจจะจ่าย เพื่อสามารถนำไปช่วยในการส่งเสริมสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าชุมชนนี้ไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ต้นทุนทางตรงเฉลี่ย เป็นการวิเคราะห์ผลประโยชน์ทางตรงจากการใช้พื้นที่ป่าชุมชน เป็นค่าเฉลี่ย ทั้งนี้ในการสำรวจข้อมูลพบว่ามีการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ของป่าชุมชนในรูปแบบการบริโภคและจำหน่ายของจากป่า

ต้นทุนทางอ้อมเฉลี่ย ใช้แบบจำลองความเต็มใจจะจ่ายโดยวิธีสมมติเหตุการณ์

วิธีวัดค่าความเต็มใจจ่ายโดยใช้แบบจำลองเศรษฐมิติ ใช้วิเคราะห์ข้อมูล Double bounded close – ended คือ แบบจำลองถดถอยของคามาเรอน เพื่อใช้ในการประมาณค่าเฉลี่ยของความเต็มใจจะจ่าย สามารถเขียนเป็นสมการ คือ

$$WTP = X_i\beta + \mu_i$$

โดยที่	WTP	คือ	ค่าความเต็มใจที่จะจ่าย
	X_i	คือ	ตัวแปรอิสระที่กำหนดขนาดของค่าความยินดีจะจ่าย
	β	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรอิสระ
	μ_i	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อน

จากสมการนำมาประมาณค่าด้วยวิธี Maximum likelihood estimation จะได้ค่าพารามิเตอร์ แล้วนำไปใช้ในการคำนวณหาค่าเฉลี่ย ด้วยวิธีทางสถิติพารามเมตริก (Parametric method) และค่ามัธยฐานของ WTP ใช้การแจกแจงแบบสะสมเป็น Lognormal, Weibull และ Logistic distribution โดยสมการที่นำมาประมาณค่าความน่าจะเป็นสูงสุด 4 เหตุการณ์ เป็นฟังก์ชันความน่าจะเป็นร่วมกันทุกเหตุการณ์ เป็นผลคูณความน่าจะเป็นของทุกเหตุการณ์แสดงได้ดังนี้

$$L = \Pr(\text{yes}, \text{yes}) \Pr(\text{Yes}, \text{No}) \Pr(\text{No}, \text{Yes}) \Pr(\text{No}, \text{No})$$

โดยที่ $\Pr(\text{yes}, \text{yes})$ คือ ค่าความน่าจะเป็นของผู้ตอบยินดีจะจ่าย ณ ราคาเสนอครั้งแรก และราคาเสนอครั้งที่สอง

$\Pr(\text{Yes}, \text{No})$ คือ ค่าความน่าจะเป็นของผู้ตอบยินดีจะจ่าย ณ ราคาเสนอครั้งแรก แต่ไม่มีความยินดีจะจ่ายราคาเสนอครั้งที่สอง

$\Pr(\text{No}, \text{Yes})$ คือ ค่าความน่าจะเป็นของผู้ตอบไม่มีความยินดีจะจ่าย ณ ราคาเสนอครั้งแรก แต่มีความยินดีจะจ่ายราคาเสนอครั้งที่สอง

$\Pr(\text{No}, \text{No})$ คือ ค่าความน่าจะเป็นของผู้ตอบไม่มีความยินดีจะจ่าย ณ ราคาเสนอครั้งแรก และราคาเสนอครั้งที่สอง

ทั้งนี้ใช้ Log likelihood function เพื่อนำไปประมาณค่าความน่าจะเป็นสูงสุดด้วยวิธี Maximum likelihood estimation คือ

$$\ln L = \sum_{i=1}^n [l_{yy} \ln P_i^{yy} + l_{yn} \ln P_i^{yn} + l_{ny} \ln P_i^{ny} + l_{nn} \ln P_i^{nn}]$$

โดยที่ $l_{yy}, l_{yn}, l_{ny}, l_{nn}$ คือ ตัวแปรที่ชี้วัดค่า WTP ที่แท้จริง

ขั้นตอนในการเก็บข้อมูล คือ ใช้คำถามแบบเปิด ศึกษามูลค่าความเต็มใจจ่ายขั้นต้น ทำการศึกษาและกำหนดมูลค่าเริ่มต้นโดยการแจกแจงความถี่ข้อมูล (Histogram) ซึ่งพิจารณาค่าฐานนิยม (Mode) โดยค่าที่ได้นำไปใช้กำหนดคำถามแบบปิดแบบสอบถามขั้นต่อไป และใช้คำถามปลายปิดในแบบสอบถาม เพื่อศึกษามูลค่าความเต็มใจจ่าย ความคงอยู่ของทรัพยากรป่าไม้ เป็นมูลค่าความเต็มใจจ่ายเฉลี่ย ทั้งนี้ในการวิจัยได้ทดสอบแบบสอบถาม (Pre-test) โดยใช้รูปแบบคำถามปลายเปิดเพื่อสอบถามสถานการณ์สมมติค่าความยินดีที่จะจ่ายในการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าชุมชนซึ่งเป็นมูลค่าทางอ้อมในการประเมินมูลค่าป่าชุมชนจำนวน 50 ชุด เพื่อทดสอบหาจำนวนเงินเริ่มต้น (Starting bid) และทดสอบหาข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ และมีความชัดเจนก่อนนำไปเก็บข้อมูลตัวอย่าง

ผลการทดสอบแบบสอบถาม (Pre-test) พบว่า ค่ายินดีจะจ่ายในการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าชุมชน มีค่าตั้งแต่ปฏิเสธการจ่ายหรือจ่ายศูนย์บาทต่อเดือนจนถึงสูงสุด 300 บาทต่อเดือน โดยค่าฐานนิยม

(Mode) ที่ใช้ในการกำหนดจำนวนเงินเริ่มต้นของค่ายินดีจะจ่ายในการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าชุมชน ดังนั้น กำหนดราคาเสนอ (Bid) 4 ระดับ คือ 10, 20, 50 และ 100 บาท และผู้ตอบยินดีจะจ่ายเงินให้เพิ่มราคาเสนอเป็นสองเท่าของราคาก่อนหน้าแล้วให้ตอบว่าใช่หรือไม่ ในทางกลับกันถ้าตอบว่าไม่ให้ ลดราคาลงมาครึ่งหนึ่งของราคาเดิม และนำมาหาความเต็มใจจะจ่าย (ต้นทุนทางอ้อม) และเมื่อได้ค่าต้นทุนทางตรงเฉลี่ย ต้นทุนทางอ้อมเฉลี่ยแล้วจึงนำมารวมกันเป็นมูลค่าเศรษฐศาสตร์ทั้งหมดเฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อไป

สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจจะจ่าย ได้ใช้การวิเคราะห์ตามแบบจำลองถดถอยโลจิสติก (Logit model) การศึกษาความสัมพันธ์ประกอบด้วยตัวแปร เพศ รายได้ต่อเดือน อาชีพ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน สถานภาพในครัวเรือน ความรู้เกี่ยวกับป่าชุมชน ซึ่งสามารถเขียนแบบจำลองได้ดังนี้

$$WTP = \beta_0 + \beta_1 \text{Gender}_i + \beta_2 \text{Income}_i + \beta_3 \text{Occupation}_i + \beta_4 \text{Number of household member}_i + \beta_5 \text{Household Status}_i + \beta_6 \text{Knowledge}_i + u_i$$

โดยที่ ตัวแปรตาม คือ ความยินดีจะจ่าย (WTP) ยินดีจ่ายมีค่าเท่ากับ 1 และ ไม่ยินดีมีค่าเท่ากับ 0

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

ตัวแปร Gender คือ เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยที่ 1 = เพศชาย, 0 = เพศหญิง

Income คือ รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม (บาทต่อเดือน)

Occupation คือ อาชีพ โดยที่ 1 = ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย, 0 = อาชีพอื่น ๆ

Number of household member คือ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)

Household status คือ สถานภาพในครัวเรือน โดยที่ 1 = บุตร-ธิดา ของหัวหน้าครอบครัว, 0 = สถานภาพในครัวเรือนอื่น ๆ

Knowledge คือ ความรู้ในการอนุรักษ์ป่าชุมชน โดยที่ 1 = ความรู้ 6 - 10 คะแนน, 0 = ความรู้ระดับอื่น การวัดระดับความรู้มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ มีเกณฑ์ให้คะแนน คือ ตอบผิด = 0 ตอบถูก = 1 ทั้งนี้ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60 (0-5) หมายความว่าความรู้ต่ำ และผู้ตอบแบบสอบถามได้คะแนนร้อยละ 60 ขึ้นไป หมายความว่า มีความรู้เกี่ยวกับป่าชุมชนสูง

u_i คือ ค่าความคลาดเคลื่อน

i คือ ครัวเรือนที่ $i = 1, 2, 3, \dots, n$

สถิติที่ใช้การวิจัยเพื่อวิเคราะห์ มีดังนี้ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ การถดถอยโลจิสติก และ แบบจำลองความเต็มใจจะจ่ายโดยวิธีสมมติเหตุการณ์

ผลการวิจัย

การประเมินมูลค่าเศรษฐศาสตร์ป่าชุมชนเฉลิมพระเกียรติบ้านควนยุง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกผลการศึกษา คือ การใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน ประกอบด้วยมูลค่าเศรษฐศาสตร์ทางตรง มูลค่าเศรษฐศาสตร์ทางอ้อม (CVM) จากป่าชุมชน และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อค่าเต็มใจจะจ่ายในการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชุมชนโดยผลการศึกษาประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามรวมถึงการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนของครัวเรือน และวัตถุประสงค์ในการใช้ป่าชุมชนเฉลิมพระเกียรติบ้านควนยุง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดัง Table 1

Table 1 General information.

Information	Frequency	Percentage
Gender (male)	162	57.50
The monthly income of the respondents (5,001-15,000 baht)	194	69.29
Occupation (farmer)	143	51.07
Number of household members (more than 4 people)	167	59.64
Household status (children of the head of the household)	211	75.36
Knowledge of community forest conservation	200	71.43
Utilization of community forest resources (more than 1 answer)		
Find plants in the forest	132	26.61
Wild food	253	51.01
Fuel wood	26	5.24
Herb	85	17.14
Objectives of collecting forest items from community forests		
For consumption only	186	66.43
For trade only	35	12.50
Both for consumption and for commercial purposes	59	21.07

จาก Table 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย ร้อยละ 57.50 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001 - 15,000 บาท ร้อยละ 69.29 ประกอบอาชีพ เกษตรกร ร้อยละ 51.07 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 4 คน ร้อยละ 59.64 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ บุตร-ธิดาของหัวหน้าครอบครัว ร้อยละ 75.36 ความรู้เกี่ยวกับป่าชุมชนระดับสูง ร้อยละ 71.43 ครัวเรือนใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน พบว่า พืชอาหารป่า ร้อยละ 51.01 รองลงมา การหาของป่า ร้อยละ 26.61 และการนำไม้มาเป็นเชื้อเพลิง ร้อยละ 5.24 วัตถุประสงค์ของการเก็บหาของป่าจากป่าชุมชน พบว่า

เพื่อบริโภคอย่างเดียว ร้อยละ 66.43 รองลงมาเพื่อบริโภคและการค้าร้อยละ 21.07 และเพื่อการค้าอย่างเดียว ร้อยละ 12.50

ผลการวิเคราะห์มูลค่าการใช้ประโยชน์ทางตรงจากป่าชุมชน ประกอบด้วยมูลค่าจากผลผลิตหน่อไม้ (*Bambusa vulgaris*) เห็ดโคน (*Termitomyces fuliginosus* Heim) เห็ดเสม็ด (*Boletus greseipurpureus* Corner) เห็ดขอนขาว (*Lentinus squarrosulus* Mont.) ผักเหลียง (*Gnetum gnemon* var. *tenerum*) ผักกูด (*Diplazium esculentum*) และน้ำผึ้ง (Honey) มีรายละเอียดดัง Table 2

Table 2 The results of the analysis direct utilization value.

Products from the forest	Value (Baht)	Average baht per household per year
<i>Bambusa vulgaris</i>	1,530	191.25
<i>Termitomyces fuliginosus</i> Heim	9,000	750.00
<i>Boletus greseipurpureus</i> Corner	1,520	217.14
<i>Lentinus squarrosulus</i> Mont.	2,560	256.00
<i>Gnetum gnemon</i> var. <i>tenerum</i>	1,720	215.00
<i>Diplazium esculentum</i>	710	142.00
Honey	9,600	2,400.00
Total	26,640	4,171.39

จาก Table 2 พบว่า ผลผลิตที่สร้างรายได้จากป่าชุมชนจะเป็นสินค้าประเภทหน่อไม้ เห็ดโคน เห็ดเสม็ด เห็ดขอน ผักเหลียง ผักกูด น้ำผึ้ง โดยพบว่า หน่อไม้ มีมูลค่าทางตรงเฉลี่ย เท่ากับ 191.25 บาท เห็ดโคนมูลค่าทางตรงเฉลี่ย เท่ากับ 750.00 บาท เห็ดเสม็ดมูลค่าทางตรงเฉลี่ย เท่ากับ 217.14 บาท เห็ดขอน มูลค่าทางตรงเฉลี่ย เท่ากับ 256.00 บาท ผักเหลียงมูลค่าทางตรงเฉลี่ย เท่ากับ

215.00 บาท ผักกูดมูลค่าทางตรงเฉลี่ย เท่ากับ 142.00 บาท และ น้ำผึ้งมูลค่าทางตรงเฉลี่ย เท่ากับ 2,400.00 บาท โดยเฉลี่ยแล้วมูลค่าทางตรงจากป่าชุมชน เท่ากับ 4,171.39 บาท

ผลการวิเคราะห์มูลค่าการใช้ประโยชน์ทางอ้อมจากป่าชุมชน ใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าความเต็มใจจะจ่าย ได้ผลการวิเคราะห์ดัง Table 3

Table 3 The results of the analysis of the willingness to pay (indirect benefit).

	Coef.	Std. Err.	Z	$p > Z $	[95 % Conf. Interval]	
WTP	73.684	4.262	17.290	0.000*	65.331	82.037
Sigma	70.841	3.026			65.152	77.028
LR Chi2=0.000 Log likelihood = -1213.098						

* At the significance level 0.01

จาก Table 3 ความเต็มใจที่จะจ่ายมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 73.68411 บาทต่อครัวเรือน และค่าเฉลี่ยแบบช่วงระหว่าง 65.33079 – 82.03742 บาทต่อครัวเรือน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 ดังนั้น มูลค่าการใช้ประโยชน์ทางอ้อมจากป่าชุมชนต่อเดือน จะเท่ากับ 73.68 บาท

และต่อปีจะเท่ากับ 884.16 บาทต่อครัวเรือน

ผลการประเมินมูลค่าเศรษฐกิจป่าชุมชนเฉลิมพระเกียรติ บ้านควนยุงจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้จำแนกเป็นมูลค่าเฉลี่ยตรงและอ้อม โดยเฉลี่ยต่อปีต่อครัวเรือน ดัง Table 4

Table 4 The results of the economic valuation of Chaleom Pkra Kiat communities forests, Ban Khuan Yung, Surat Thani Province.

Average value	Baht per year per household	Percentage
Direct average value	4,171.39	82.51
Indirect average value	884.16	17.49
Total	5,055.55	100

จาก Table 4 พบว่า มูลค่าเฉลี่ยทางตรงเฉลี่ย เท่ากับ 4,171.39 บาทต่อปีต่อครัวเรือน ร้อยละ 82.51 มูลค่าเฉลี่ยทางอ้อมเท่ากับ 884.16 บาทต่อปีต่อครัวเรือน ร้อยละ 17.49 และมูลค่าเศรษฐกิจป่าชุมชนเฉลิมพระเกียรติบ้านควนยุง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เท่ากับ 5,055.55 บาทต่อปีต่อครัวเรือน

นอกจากนี้การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อค่าความยินดีจะจ่ายในการอนุรักษ์ป่าชุมชน โดยใช้ตัวแปร คือ เพศ รายได้ต่อเดือน อาชีพ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน สถานภาพในครัวเรือน ความรู้เกี่ยวกับป่าชุมชน ดัง Table 5

Table 5 Factors affecting the willingness to pay.

WTP	Odds Ratio	Std. Err.	Z	$p > Z $	[95 % Conf. Interval]	
Gender	1.76	0.50	2.00	0.046**	1.10	3.04
Income	1.43	0.42	1.21	0.227	0.80	2.56
Occupation	1.28	0.36	0.88	0.377	0.74	2.21
Number of household members	1.35	0.39	1.05	0.293	0.77	2.35
Household status	1.36	0.42	1.00	0.316	0.74	2.49
Knowledge	1.62	0.47	1.66	0.097***	0.92	2.87
Cons	0.54	0.26	1.28	0.000*	0.21	1.38

LR chi2 = 11.35 Prob > chi2 = 0.0781 Pseudo R2 = 0.0332

Source: from the calculation

Note: * At the significance level 0.01 ** At the significance level 0.05 *** At the significance level 0.10

จาก Table 5 ปัจจัยด้านเพศ มีความสัมพันธ์ต่อค่าความเต็มใจจ่ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หากการศึกษาที่มีจำนวนเพศชายเพิ่มขึ้น มีโอกาสหรือมีความเป็นไปได้ที่จะตัดสินใจจ่าย (ความเต็มใจจ่าย) เพิ่มขึ้น 1.76 เท่า และปัจจัยด้านความรู้ในการอนุรักษ์ป่าชุมชน หากมีผู้ที่มีความรู้เกินร้อยละ 60 เพิ่มขึ้น 1 คน มีโอกาสหรือมีความเป็นไปได้ที่จะตัดสินใจจ่าย (ความเต็มใจจ่าย) เพิ่มขึ้น 1.62 เท่า

วิจารณ์ผลการวิจัย

มูลค่าทางเศรษฐกิจป่าชุมชนเฉลิมพระเกียรติบ้านควนยุง ได้จำแนกเป็นมูลค่าเฉลี่ยทางตรงเฉลี่ยมาจากการเก็บพืชจากป่าไปจำหน่าย เช่น หน่อไม้ ผักกูด ผักเหลียง เห็ด โดยได้มูลค่าเฉลี่ยต่อปีต่อครัวเรือน 4,171.39 บาท และการประเมินมูลค่าเฉลี่ยทางอ้อมจากการใช้ประโยชน์จากผืนป่าในอนาคตโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าความเต็มใจจะจ่าย โดยคิดเป็นต่อปีต่อครัวเรือนเท่ากับ 884.16 บาท เมื่อนำผลจากมูลค่าทางตรงและมูลค่าทางอ้อม พบว่า มูลค่าเศรษฐกิจป่าชุมชนเฉลิมพระเกียรติบ้านควนยุง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เท่ากับ 5,055.55 บาทต่อปีต่อครัวเรือน นั้นหมายความว่า ป่าชุมชนได้สร้างประโยชน์ต่อครัวเรือน ในการเป็นแหล่งอาหาร การสร้างรายได้ รวมถึงการที่ครัวเรือนเองมีความห่วงใยในทรัพยากรจากป่าชุมชนให้คงอยู่ไว้ เช่นเดียวกันกับผลการศึกษาของ Sin et al.

(2022) ประชาชนยินดีจ่ายเพื่อปกป้องผืนป่าในมาเลเซีย โดยนำเงินที่ได้ นั้นใช้สำหรับกิจกรรมการอนุรักษ์ป่า เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ Novizantara et al. (2022) พบว่า ระบบนิเวศป่าชายเลนมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ เป็นมูลค่าผลประโยชน์โดยตรง 197,282.36 เหรียญสหรัฐ และผลประโยชน์ทางอ้อมสูงสุดที่ 5,085,645.27 เหรียญสหรัฐ รวมถึงผลการศึกษาของ Noiprom et al. (2019) ศึกษาป่าชุมชนดงสามขา: มูลค่าและคุณค่าทางเศรษฐกิจบ้านน้ำแคม อำเภอลำทะลุ จังหวัดเลย สร้างรายได้ให้กับชาวบ้านน้ำแคม มูลค่า 17,836.71 บาทต่อครัวเรือนต่อปี ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อค่าความเต็มใจจ่ายเพื่อให้เกิดการอนุรักษ์ป่าชุมชน พบว่า ปัจจัยความรู้ในการอนุรักษ์ กล่าวคือ หากประชาชนมีความรู้ วิธีการอนุรักษ์ การรักษาดูแลป่านั้น จะส่งผลต่อการให้ป่าคงอยู่ไว้ ทั้งนี้ผลการศึกษา สอดคล้องกับ Bundid et al. (2018) เรื่องการรับรู้เกี่ยวกับป่าชุมชนจะมีผลเชิงบวกในการอนุรักษ์ป่าชุมชน เช่นเดียวกับการศึกษาของ Aumjiw (2020) พบว่า ควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการทรัพยากรป่าไม้ การสร้างกิจกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน รวมถึง พบว่า การให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สร้างทัศนคติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่และส่งผลต่อพฤติกรรมในการเฝ้าระวังดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ดังนั้น จากผลวิจัยดังกล่าวชุมชนควรมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อให้เกิดการอนุรักษ์ป่าชุมชนคงไว้และให้เกิดความยั่งยืน และนำเงินจากกองทุนมาดำเนินการกระบวนกรสร้างองค์ความรู้ถ่ายทอดกับ

ประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากป่า ไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม การพัฒนาผืนป่าให้เกิดความสมบูรณ์ รวมถึงเมื่อมีการสร้างองค์ความรู้แล้วนั้น ให้น้องค์ความรู้ที่ได้นำมา ประยุกต์ใช้ในป่าชุมชน สร้างจิตสาธารณะ เกิดความหวงแหนร่วมกัน เช่น การปลูกป่า การเฝ้าระวังผู้ที่ทำลายป่า การบุกรุก เป็นต้น

สรุปผลการวิจัย

ประโยชน์จากทรัพยากรของป่าชุมชนเฉลิมพระเกียรติบ้านควนยุง จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ผลผลิตที่สร้างรายได้จากป่าชุมชน จะเป็นสินค้าประเภทหน่อไม้ เห็ดโคน เห็ดเสม็ด เห็ดขอน ผักเหลียง ผักกูด น้ำผึ้ง โดยหน่อไม้ ผักเหลียง จะสามารถเก็บผลผลิตได้เกือบทั้งปี ส่วนผักอื่น ๆ จะเป็นไปตามฤดูกาล คือ เห็ดชนิดต่าง ๆ และน้ำผึ้ง มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ป่าชุมชนเฉลิมพระเกียรติบ้านควนยุง มูลค่าทางตรงเฉลี่ย เท่ากับ 4,171.39 บาทต่อครัวเรือนต่อปี ร้อยละ 82.51 มูลค่าทางอ้อมเฉลี่ยเท่ากับ 884.16 บาทต่อครัวเรือนต่อปี ร้อยละ 17.49 และมูลค่าเศรษฐศาสตร์ป่าชุมชนเฉลิมพระเกียรติบ้านควนยุง เท่ากับ 5,055.55 บาทต่อครัวเรือนต่อปี นับได้ว่ามีคุณประโยชน์และสร้างมูลค่าจากทรัพยากรของผืนป่า ดังนั้น เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์ป่าชุมชนไว้ให้คงอยู่ถึงลูกหลานควรมีการผลักดันนโยบายจากภาครัฐในการอนุรักษ์รวมถึงการฟื้นฟู อาจอยู่ในรูปการจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม การออกข้อกฎหมาย ข้อบังคับ หรือพระราชบัญญัติในการคุ้มครองพื้นที่ป่าเพื่อให้คงอยู่ถึงลูกหลาน นอกจากนี้ควรสร้างองค์ความรู้ในการอนุรักษ์ หวงแหน และทัศนคติที่ดีในการคงไว้ของป่าชุมชนให้กับประชาชนในพื้นที่ สร้างแรงจูงใจจากประชาชนในพื้นที่ให้รักและหวงแหน เป็นกำลังสำคัญในการดูแลป่าชุมชน เน้นการมีส่วนร่วมดำเนินการฟื้นฟูและอนุรักษ์ โดยให้ชุมชนเป็นรากฐานโดยการให้โอกาสแก่สาธารณชนในการมีหน้าที่รับผิดชอบทรัพยากรของตนเอง อาจเริ่มต้นจากโรงเรียน วัด ชุมชนเป็นพื้นฐาน

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณการสนับสนุนทุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่สละเวลาในการให้ข้อมูล รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้นำชุมชน และผู้ช่วยนักวิจัยทุกท่านที่ทำงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

References

- Aumjiw, S. (2020). *Factors affecting participation in forest resource conservation of the people in the area Ban Sahakon sub-district, Chiangmai Province*. (Master's thesis). Chiangmai: Mae Jo University. (in Thai)
- Boonthida, K. (2010). *Guideline for the economic valuation of terrestrial forest ecosystems from direct utilization* (1st ed.). Bangkok: Format Company Associates Limited. (in Thai)
- Dethkhum, P. (2016). *An economics valuation of a community forest in Ban Na Kok, Bo Kluea district,*

- Nan Province, Thailand*. (Master's thesis). Bangkok: Thammasat University. (in Thai)
- Khun Thale Subdistrict Municipality. (2017). *Four-year local development plan (2018 - 2021)*. Accessed January 30, 2020. Retrieved from <http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER46/DRAWER036/>
- Noinarai, T., Sunthornhao, P., & Pothitan, R. (2020). Utilization of non-timber forest products by the local communities around Phu Laen Kha National Park, Chaiyaphum Province. *Thai Journal of Forestry*, 39(2), 137-150. (in Thai)
- Noiprom, N., Wilaikaew, A., & Kulutnam, T. (2019). Dong Sam Kha community forest: Economic values of Nam Kam Village, Tha Li district, Loei Province. *Research and Development Journal Loei Rajabhat University*, 14(50), 1-12. (in Thai)
- Novizantara, A., Mulyadi, A., Tang, U. M., & Putra, R. M. (2022). Calculating economic valuation of mangrove forest in Bengkalis Regency, Indonesia. *International Journal of Sustainable Development and Planning*, 17(5), 1629-1634. doi: org/10.18280/ijdsdp.170528.
- Office of the National Economic and Social Development Board. (2016). *The twelfth national economic and social development plan, 2017-2021*. Accessed January 30, 2020. Retrieved from https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422 (in Thai)
- Pattaratuma, A. (2007). Forest problems in Thailand. *Journal of forest management*, 1(2), 86-100. (in Thai)
- Royal Thai Government Gazette. (2019). *The community forest act*. Accessed January 30, 2020. Retrieved from <http://forestinfor.forest.go.th/Content/file/law136-290562-71.pdf> (in Thai)
- Sin, M. S., Kamaludin, M., Qing, W. H., & Abdullah, M. (2022). Public awareness and willingness to pay (WTP) for forest conservation in Malaysia. *International forestry review*, 24(1), 98-112. doi: org/10.1505/146554822835224865.
- Wipada, W. (2014). *Project for studying guidelines for community forest conservation by participation between youth groups, temples and Ban Khuan Yung community, Khun Thale Sub-district, Mueang District, Surat Thani Province*. Bangkok: Office of the Science Promotion Commission Research and innovation. (in Thai)
- Yamane, T. (1976). *Statistics: An introductory analysis* (2nd ed.). New York: Harper and Row.

Research article

Economic valuation of Chaloem Phra Kiat community forest, Ban KhuanYung, Surat Thani Province

Manolee Sripaoraya Penpong* and Darin Rungklin

Faculty of Management Sciences, Surat Thani Rajabhat University, Mueang, Surat Thani, 84100

ARTICLE INFO

Article history

Received: 11 October 2022

Revised: 19 December 2022

Accepted: 23 December 2022

Online published: 27 December 2022

Keyword

Community Forests

Valuation

Economics

ABSTRACT

The objective of this research was to study general information on resource utilization of community forests, to assess the economics value and study of factors related to willingness to pay of Chaloem Phra Kiat community forest, Ban Kuan Yung, Khun Thale Sub-district, Mueang District, Surat Thani Province. Data used in the research were interviews with people living in households Moo 4 Ban Khuan Yung. A questionnaire with a sample size of 280 cases was used. Statistics used for analysis were frequency, mean, standard deviation, percentage, logistic regression and the willingness to pay model by hypothetical method. The results of the study households utilized the community forest in Ban Kuan Yung, Khun Thale Sub-district, Mueang District, Surat Thani Province, wild food plants were 36.99 %. Objectives for utilization for forest consumption only 66.43 %. Income producing products are *Bambusa vulgaris*, *Termitomyces fuliginosus* Heim, *Boletus greiseipurpureus* Corner, *Lentinus squarrosulus* Mont., *Gnetum gnemon* var. *tenerum*, *Diplazium esculentum* and honey. The economic value of Chaloem Phra Kiat community forest, Ban Kuan Yung found that the average direct average value was 4,171.39 baht per household per year. The average indirect value is 884.16 baht per household per year, and the value of community forest economics in honor of Ban Kuan Yung Surat Thani Province, equal to 5,055.55 baht per household per year. The factor associated with willingness was gender and knowledge in community forest conservation with statistical significance.

*Corresponding author

E-mail address: ma_mai1234@hotmail.com (M. Sripaoraya Penpong)

Online print: 27 December 2022 Copyright © 2022. This is an open access article, production, and hosting by Faculty of Agricultural Technology, Rajabhat Maha Sarakham University. <https://doi.org/10.14456/paj.2022.32>